

”Ett gulligt äldreboende är väl vad omgivningen förväntar sig, men jag inte önskar mig”, skriver Louise 70+

Vem är du?

Kvinna, kreatör, kosmopolit sedan tonåren. Har besökt och arbetat i många länder och kontinenter. Nu arbetande pensionär, på förekommen anledning också med funktionshinderfrågor efter ett par svåra olycksfall, som gjort mig rullstolsburen. Är utbildad (Konstfack och Beckmans) AD/Designer, konstnär, samt akademiker (konstvetenskap, estetik, historia). Flerspråkig. Mångsysslare.

Hur bor du?

Jag bor i ett hus från 1888 i hörnet av Odengatan och Valhallavägen, som byggdes om cirka hundra år senare. Från början fanns en rysk kyrka med tinnar och torn i en del av huset mot Odengatan. I början av 1900-talet flyttades kyrkan till annan plats och lägenhetsytorna ökades ut. På hela andra våningen, där jag bor i en del, bodde familjen Hägglöf med nio barn och flera hushållshjälpar. I samband med moderniseringen i mitten av 1980-talet delades några av de stora lägenheterna upp i mindre enheter. Jag bor i kök, matsal, f.d. jungfrukammare och 'mellanrum'. När jag flyttades till Odengatan 2 var jag redan funktionshindrad efter en ridolycka på 1980-talet. Därefter har jag blivit olycksdrabbad både i mitten av 1990-talet, då jag föll så illa i T-banerampen utanför huset att jag blev rullstolsburen, och än mer så efter ytterligare en olycka med rullstol under 2000-talet.

Den vackra paradtrappan i porten mellan entré- och hissplan innebär nu att min rullstol med hjälpmotor transporteras upp och ner med hjälp av Färdtjänstens trappklättrare. Den kan liknas vid en borgs fällbrygga! Det var litet pirrigt att själv fraktas i trappklättrare innan jag tränat upp mitt kryck-käppande för att gå upp och ner. En väggfast fällsits ovanför och nedanför paradtrappan underlättar både för mig, grannar och besökande. För att komma ut på gården har jag en trapplift från källaren som Bostadsanpassningen installerat. Det är praktiskt när man inte har balkong.

Hur har du bott tidigare?

En lustig detalj är att jag 'landade' i början av september på ett BB som tidigare fanns i Odengatan 9, mitt emot min nuvarande bostad i Odengatan 2! Eftersom tiden var mycket turbulent p.g.a. andra världskrigets utbrott, skickades mor och barn ut på landet till vänner. Sedan tillbaka till våning i stan. Men den lär ha varit så lyhörd att man i matsalen hörde ljud från grannens badrum! Så flytten gick till Döbelnsgatan 46, då ett nyrenoverat 1800-talshus. Eftersom föräldrarna tyckte om både moderna och traditionella inredningar blev det en blandning av gammalt och nytt med hjälp av NK m.fl. Vi bodde också på landet i Sörmland, på en gård vid sjön Sillen, där jag lärde mig simma. Några år senare fick jag en lillasyster som var gullig och liten – en överraskning! - man berättade inte att det var en bebis, jag trodde det var en jämnårig! På den tiden visste jag inte alls hur barn blev till! Vi hade djur också och jag älskade hästarna bäst, även om lamm, smågrisar och kalvar var söta. Sedan började jag skolan och då skulle vi ha sommarställe i stället. Så dog pappa plötsligt och mycket blev upp-och-nervänt och annorlunda. Men hästintresset har hållit i sig.

Min första resa till annat land blev efter grundutbildningen 1957. En Englands-resa tack vare stipendium och au-pair-jobb via British Council. 1958 åter i Stockholm: olika jobb i väntan på kreatörsutbildning, bl.a. ett sommarjobb på UD:s arkiv. Där sökte jag ett uppdrag på dåvarande Generalkonsulatet i Minneapolis och fick det! Eftersom man då blev myndig först vid 21

års ålder, måste jag fråga hemma, men det gick bra. Min första flygresan (med propellerplan!) gick till USA, där jag var några år. Där bodde jag först på ett damhotell, därefter tillsammans med några amerikanska flickor i ett parhus och fick inblick i amerikanskt liv samtidigt som jag arbetade svenskt, en trevlig kombination. På den tiden ordnades bostad bara för platscheferna. Så tillbaka till barndomshemmet på Döbelnsgatan i början av 60-talet när nya ambassader etablerades i Afrikas nya stater. Sökte då tjänstgöring i Monrovia i Liberia. När vi kom dit var inte ambassadens kansli färdigbyggt, så jag härbärgerade detta i form av kartonger och lådor under några månader på mitt hotellrum! Sedan fick vi både kontor och bostäder. Min låg vid havet överst i ett trevåningshus med balkong. Möblering från Sverige förstås, som jag varit med om att planera och välja, för både kansli och bostäder. Helst utan ylletyg då klimatet är både varmt och fuktigt i Västafrika.

Så tillbaka till Stockholm, där jag först bodde hemma. Sedan hyrde jag i andra hand en lya på Östermalm i närheten av Konstfackskolan, då på Valhallavägen, eftersom jag studerade där på aftonskolan fem kvällar i veckan samtidigt som jag arbetade heltid på UD. Efter en tid hyrde jag en annan andrahandslägenhet i Årsta. Den lilla tvåan fick jag så småningom överta. Den låg högst i ett trevåningshus med bra skåp- och garderobsutrymmen och ett trevligt franskt fönster med utsikt över Årstafältet. Det var nära till butiker, Årstaskogen och grönområden för både solande och skidåkning allt efter säsong. En trådbuss från port till port Konstfack - Årsta var en perfekt resväg. T-banebussar fanns också. Några år senare bytte jag tvåan mot en trea på Kungsholmen i ett K-märkt 1800-tals hus. Där bodde jag i flera år tills huset fick rivs (!) och jag blev förflyttad till Odengatan 2...

Känner du dig trygg hemma?

Jag 'sambar' med ca 100 hyllmeter böcker och konstnärsmaterial, vilket känns ombonat. Sedan mina olycksfall är det inte helt praktiskt, men bostadsanpassningen har varit mycket hjälpsam. Tidigare hade jag ett väl fyllt externt förråd med saker från eget kontor och föräldrahem...

Hur skulle du helst vilja bo?

Lekstugan användes flitigt när vi var på landet... annars delade jag barnkammare med min syster. Redan som barn var jag road av skapande verksamhet. Trots dockskåp gjordes hus och inredningar av och med tomma skokartonger etc. En tom cigarrlåda inreddes med klädstång och små galgar av avbrända tändstickor och koppartråd för egensydda dock-kreationer... Som vuxen kreatör skulle jag önska mig ett ateljéutrymme, numera i min funktionshinderade situation som en del av bostaden. I USA har jag hälsat på kollegor som inrett en spännande kombination i en f.d. industrilokal. En tom yta som delats in med hjälp av bokhyllor, skärmar etc.! Badrum dock bakom vägg! Några år som AB-företagare hade jag ett vindutrymme, som planerades efter samma princip och det var ett mycket lyckat 'vindskontor' tills det befanns vara svartbygge!

Dock har min ekonomiska situation sedan många år parallellt med mina nya skador gjort att drömmen med största sannolikhet förblir en sådan. Ett gulligt äldreboende är väl vad omgivningen förväntar sig, men jag inte önskar mig. Jag alltid varit ensamstående – 'blev aldrig gift' – och inte van vid att sambo... Några barn blev det inte heller. Med hjälp av hemtjänst och fiffiga improvisationer hankar jag mig fram än så länge. En 'yt-detalj': är man rullstolsburen krävs mycket fritt golvutrymme. Jag har ordnat med sittplatser överallt inne, då rullstolen måste parkeras i hallen. Däremellan används benen och diverse stöd. = bra 'motionstillfällen'!

Vad gör du hemma?

Jag bor och arbetar hemma, när jag inte är på sammanträde eller besöker utställningar, mässor m.m. Hissen går också till källaren, där det finns en hobbylokal, som jag använder till glögg-fest på vintern. Den trevliga gården passar bra för sommarfest. I köket får bara två smala gäster rum! Jag saknar att inte kunna arrangera lagom stora middagar, som jag gjorde förut, liksom ha öppet hus ett par gånger per år. När jag 'firade' 10 år i rullstol ordnade jag en rulltårte-fest med rullstolsburna gäster på DHRS:s dåvarande kansli. I år firar (!?) jag 30-årsjubileum som funktionshindrad, men har ännu inte kommit på om eller hur det ska arrangeras!